

Powiatowy Urząd Pracy
w Czarnkowie

Działalność
Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie
w 2004r.

Czarnków, czerwiec 2005

1. **Struktura organizacyjna i kompetencje Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie**

Powiatowy Urząd Pracy w Czarnkowie jest jednostką organizacyjną Starostwa Powiatowego. Całokształtem działalności urzędu kieruje dyrektor przy pomocy swoich zastępców i kierowników komórek organizacyjnych i ponosi za nią pełną odpowiedzialność przed starostą.

W skład struktury organizacyjnej Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie wchodzi dwie filie – w Trzciance i w Wieleniu. W urzędzie zatrudnionych jest ogółem 54 pracowników (w tym 9 pracowników publicznych), z czego w filii w Trzciance – 16 pracowników (w tym 2 zatrudnionych w ramach robót publicznych) i w filii w Wieleniu – 9 pracowników (w tym 4 w ramach robót publicznych).

Podstawą działalności urzędu jest ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 2004r., nr 99, poz. 1001), określająca zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

W myśl ustawy powiatowy urząd pracy realizuje założenia polityki rynku pracy poprzez zadania samorządu powiatowego, jak m.in.:

- opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy, a także pracodawcom w pozyskaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
- rejestrowanie bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy, przedstawianie im propozycji zatrudnienia, szkolenia i innych form mających na celu ich aktywizację zawodową, a w razie braku takich możliwości wypłacanie uprawnionym zasiłków i innych świadczeń pieniężnych,
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy,

- prowadzenie poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej dla bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy,
- podejmowanie i realizowanie zadań zmierzających do ograniczenia bezrobocia i jego negatywnych skutków,
- inicjowanie tworzenia dodatkowych miejsc pracy oraz udzielanie pomocy bezrobotnym w podejmowaniu działalności na własny rachunek,
- inicjowanie i finansowanie prac interwencyjnych, robót publicznych, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, stażu i szkoleń,
- współdziałanie z powiatową radą zatrudnienia w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy,
- inicjowanie i wspieranie tworzenia klubów pracy,
- opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia,
- inicjowanie i realizacja przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, w szczególności realizowanie zadań z zakresu udziału w sieci EURES, w tym świadczenie usług EURES we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządem województwa, związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców,
- badanie i analizowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w związku z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca,
- organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników powiatowego urzędu pracy.

2. Stan, struktura i płynność bezrobocia w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim w 2004r.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim na koniec 2004r. wynosiła **7983** osoby i była niższa o 1255 osób tj. o 13,6% w stosunku do grudnia 2003r.

Rok 2004 był przełomowym dla powiatowego rynku pracy. Zanotowany spadek był bowiem największym spadkiem poziomu bezrobocia od 1998r. Pierwszy spadek zanotowano w grudniu 2003r. – o 371 osób tj. o 3,9% w porównaniu z końcem 2002r.

Lata 1998 – 2002 cechował stały wzrost poziomu bezrobocia, wynoszący w kolejnych latach 36,3%, 21,8%, 25,1%, 5,6%. Największy przyrost liczby bezrobotnych w stosunku do roku poprzedniego zanotowano w 2001r. - 25,1% (1827 osób).

Największe natężenie bezrobociem mierzone za pomocą wskaźnika bezrobocia rejestrowanego (stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym) w grudniu 2004r. występowało w mg. Trzcianka i w mg. Wieleń – odpowiednio 15,8% i 15,7%, najmniejsze w m. Czarnków – 11,5% - **tabela 1**.

Stopy bezrobocia w powiecie wyniosła w końcu grudnia 2004r. **24,3%** i była wyższa o 5,2 punktu procentowego od stopy dla kraju (19,1%) i o 8,1 punktu procentowego od stopy bezrobocia w Wielkopolsce (16,2%). W stosunku do grudnia 2003r. stopa bezrobocia w powiecie nie uległa zmianie.

Analiza struktury bezrobotnych na koniec 2004r. pod względem podstawowych kryteriów statystycznych prowadzi do następujących wniosków - **tabela 2:**

- wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych kobiety stanowiły większość 55,9% (4464 osoby),
- osoby zarejestrowane powyżej 12 miesięcy stanowiły 48,6% ogółu (3876 osób),
- prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 1470 osób (18,4% ogółu),
- bez prawa do zasiłku było 6513 bezrobotnych (81,6% ogółu),
- bezrobocie dotyka przede wszystkim osoby o najniższym poziomie wykształcenia. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 37,7% (3011 osób), a z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 31,7% (2527 osób) ogółu

- zarejestrowanych. Osoby bezrobotne z wykształceniem wyższym stanowiły 2,9% (229 osób, w tym 164 kobiety),
- wśród bezrobotnych odnotowano największą liczbę w wieku 25-34 lata – 2293 osoby, co stanowiło 28,7% ogółu, drugą największą liczbowo grupę stanowili bezrobotni w wieku 18-24 lata – 25,3% (2019 osób).

W powiecie zauważalna jest tendencja zwiększonego napływu do bezrobocia. Jednakże analizując od 1999r., w roku 2004r. po raz drugi odpływ bezrobotnych przewyższał ich napływ. W okresie styczeń – grudzień 2004r. odpływ przewyższał napływ o 1255 osób, tj. o 16,3% (odpływ 8955, napływ 7700 osób). W 2003r. tymczasem odpływ był większy od napływu bezrobotnych o 371 osób, tj. o 5,0%. (odpływ wynosił 7809, napływ natomiast 7438 osób) – **tabela 3 i 4.**

Główną przyczyną wyłączeń jest niezmiennie podjęcie pracy – w 2004r. pracę podjęło 4786 osób bezrobotnych z terenu powiatu, co stanowiło 53,4% ogółu wyrejestrowanych w roku.

Pośród rejestrujących się osób bezrobotnych większość stanowią osoby poprzednio pracujące. Odsetek ten w 2004r. ukształtował się na poziomie 77,5%.

Do grupy tej klasyfikuje się osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, które stanowiły 2,4% ogółu zarejestrowanych w roku (182 osoby).

3. Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe

Powiatowy Urząd Pracy prowadzi pośrednictwo pracy dla zarejestrowanych osób, a w razie braku możliwości zapewnienia odpowiedniego zatrudnienia świadczy usługi poradnictwa zawodowego i umożliwia udział w zajęciach klubu pracy.

Pośrednictwo pracy ma na celu pomoc osobom bezrobotnych i poszukującym pracy w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia, a pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.

W 2004r. w wyniku usług pośrednictwa pracy tutejszy urząd pozyskał 2717 ofert pracy, co stanowi wzrost o 5,7% w porównaniu do 2003r., kiedy ofert było 2570. Ofert

pracy niesubsydiowanej było 1303 (w 2003r. – 1400), natomiast ofert subsydiowanych 1414 – 52% (w 2003r. – 1170 – 45,5%). Oferty pracy pozyskiwane są w ramach wizyt pośredników pracy w zakładach pracy bądź osobistych kontaktów zakładów pracy z urzędem pracy. Najwięcej ofert niesubsydiowanych pozyskali pośrednicy pracy w trakcie wizyt w zakładach pracy pozyskując 1073 oferty tj. 82,3%.

Na zgłoszone w 2004r. 2717 oferty pracy skutecznie skierowano do pracy 2552 osoby bezrobotne, co stanowi 93,9% zagospodarowania ofert pracy, w tym pracę niesubsydiowaną podjęły 1154 osoby. Zorganizowano 17 giełd pracy, w tym 2 dla absolwentów. Na wysoki wskaźnik zagospodarowania pozyskanych ofert pracy miały częste wizyty pośredników pracy u pracodawców, bieżące współdziałanie z zakładami pracy i właściwy dobór osób skierowanych do pracy. Pośrednicy pracy w analizowanym okresie zwizytowali 1670 zakładów pracy, pozyskując do współpracy 111 nowych podmiotów gospodarczych.

Aktualnie urząd pracy współpracuje z 1110 zakładami pracy, co do ogółu podmiotów gospodarczych w powiecie stanowi ok. 18,6%.

Analizując oferty pracy zgłoszone w 2004r. stwierdzić należy, iż najwięcej ofert podobnie jak w 2003r. dotyczyło zawodów: pracownik biurowy, sprzedawca, ślusarz, szwaczka, krawiec, stolarz i zawodów w przemyśle przetwórczym.

Na trudności w zagospodarowaniu napotykały oferty dotyczące wysokiej klasy specjalistów np. nauczyciel języka niemieckiego, inżynier mechanik – konsultant, psycholog.

Na jedną ofertę przypadało 2,94 bezrobotnych, natomiast w 2003r. wskaźnik ten wyniósł 3,48.

Pośrednictwo pracy wspierane jest również pracą doradcą prowadzoną przez doradcę zawodowego oraz lidera klubu pracy.

Poradnictwo zawodowe polega głównie na udzielaniu bezrobotnym i osobom poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych. Poradnictwo zawodowe świadczone jest w formie porad indywidualnych i grupowych. Zajęcia w klubie pracy to nauka i nabywanie umiejętności w poszukiwaniu i uzyskiwaniu zatrudnienia. Zajęcia winny być prowadzone

przez lidera klubu pracy. Kluby Pracy mogą działać przy urzędzie pracy bądź niezależnie od urzędu pracy przy samorządach gmin lub przy innych jednostkach zajmujących się problematyką społeczną.

Poradnictwo zawodowe świadczone jest przez dwóch doradców zawodowych w Czarnkowie i Trzciance oraz lidera klubu pracy w formie porad indywidualnych i grupowych.

W 2004r. poradnictwem zawodowym i informacją zawodową objętych zostało 5011 osób bezrobotnych tj. o 898 osób więcej niż w 2003r. Poradnictwem zawodowym objęto 1266 osób, w tym 954 bezrobotnych skorzystało z indywidualnej porady zawodowej. W wyniku poradnictwa zawodowego 143 osoby podjęły zatrudnienie, a 514 osób skierowano na szkolenie.

W grupowych spotkaniach informacyjnych uczestniczyło 977 bezrobotnych. 3745 osobom udzielono indywidualnej informacji zawodowej. Grupowe spotkania doradcze i informacyjne odbywały się w małych 15-20 osobowych grupach.

Ponadto zorganizowano grupowe spotkania informacyjne w szkołach ponadgimnazjalnych, w których uczestniczyło 385 absolwentów. Tematyka spotkań w szkołach dotyczyła sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz technik aktywnego poszukiwania pracy i autoprezentacji. Spotkania w szkołach organizowane były przy współpracy z pedagogami szkolnymi.

Po raz siódmy wspólnie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Gimnazjum w Czarnkowie zorganizowano Giełdę Zawodów. Jej celem jest pomoc młodzieży gimnazjum w wyborze kierunku dalszego kształcenia. Giełda Zawodów z każdym rokiem cieszy się coraz większym zainteresowaniem wśród młodzieży gimnazjum i jej rodziców.

Od 1 lipca 2002r. został powołany Klub Pracy przy Powiatowym Urzędzie Pracy w Czarnkowie. Liderem Klubu jest pracownik PUP – doradca zawodowy. Natomiast w Trzciance Klub Pracy działa przy Urzędzie Miejskim. W 2004r. w zajęciach Klubu Pracy uczestniczyło: w Czarnkowie – 177 osób, w Trzciance – 54 osoby.

4. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Powiatowy Urząd Pracy w Czarnkowie na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu dysponował w 2004r. limitem środków w wysokości **4.555,2 tys. zł.** z tego:

- aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w wysokości: 3.991,9 tys. zł.
- przygotowanie zawodowe młodocianych: 563,3 tys. zł.

Przyznany limit środków z Funduszu Pracy w wysokości 4.555,2 tys. zł łącznie ze środkami Europejskiego Funduszu Społecznego w porównaniu do roku 2003 zmniejszył się o kwotę 316,5 tys. zł tj. o 6,50% (limit roku 2003 rok wynosił 4.871,7 tys. zł).

Tabela 5.

Limity środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu na przełomie lat 2001 - 2002 wykazywały tendencje spadkowe. W roku 2003 sytuacja uległa radykalnej zmianie, limit środków na aktywne formy wzrósł o kwotę 2.223,4 tys. zł. tj. o 146,3% w stosunku do roku 2002. W 2004 roku tymczasem limit wzrósł o kwotę 248,7 tys. zł tj. o 6,6% w stosunku do roku ubiegłego.

Poniżej przedstawiono podział środków w planie finansowym Funduszu Pracy w latach 2001-2004 na realizację programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

Nazwa	Plan finansowy rok 2001	Plan finansowy rok 2002	Plan finansowy rok 2003	Plan finansowy rok 2004	Dynamika I-XII=2003r
- aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	1.847,1	1.519,8	3.743,2	3.991,9	106,64
- przygotowanie zawodowe młodocianych	-	-	1.128,5	563,3	49,92
Ogółem	1.847,1	1.519,8	4.871,7	4.555,2	93,50
wzrost, spadek limitu 2004 do minionego okresu	246,61	299,72	93,50	-	-

Środki na aktywizację osób bezrobotnych w strukturze wydatków kształtują się na poziomie od 15,03% w 2003 roku do 17,61% w 2004r. Znaczący udział środków na aktywne formy w 2004 pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (2004r - 700,3 tys. zł.). Realizowane programy dot. działania 1.2 – Perspektywy dla młodzieży oraz działania 1.3 – Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia finansowane są w 70 % ze środków EFS.

Struktura pochodzenia środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w roku 2004

Pochodzenie środków	Kwota w tys. zł.	Struktura procentowa
algorytm	3.109,2	68,26
środki z rezerwy MG i PS w tym :	100,2	2,20
- ARiMR	24,8	
- pomoc rolnikom w pozyskiwaniu środków z funduszy europejskich	75,4	
programy wojewódzkie w tym:	372,7	8,18
- program „Rowy”	220,2	
- program „Lepsza droga”	86,9	
- program „Zielone Wakacje”	65,6	
programy EFS w tym :	700,3	15,37
- działanie 1.2	343,5	
- działanie 1.3	356,8	
Środki z rezerwy Samorządu Województwa Wielkopolskiego	272,8	5,99
Ogółem :	4.555,2	100,0

Wydatkowana kwota związana z finansowaniem aktywnych form ograniczania bezrobocia na dzień 31.12.2004r. wyniosła 4.554.235,22 zł, z tego :

- wykorzystanie środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu: 3.291.529,15
- wykorzystanie środków na przygotowanie zawodowe młodocianych: 563.368,19
- wykorzystanie środków na Europejski Fundusz Społeczny: 699.337,88. **Tabela 6.**

W przeliczeniu na 1 bezrobotnego limitowane środki na aktywne formy ukazuje poniższa tabela

Lata	Limit na aktywne formy ograniczania bezrobocia w tys. zł.*	Liczba bezrobotnych ogółem (stan na koniec roku)	Kwota w zł. przypadająca na 1 bezrobotnego	Dynamika 2001=100%
2001	1.847,1	9 099	203,00	100,0
2002	1.519,8	9 609	158,16	77,91
2003	3.743,2	9 238	405,20	199,61
2004	3.991,9	7.983	500,05	246,33

- z limitu wyłączono przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników

Z powyższych danych wynika, iż od 2003 roku nastąpił wyraźny wzrost limitowanych środków w przeliczeniu na 1 bezrobotnego. Kwota środków przypadająca na 1 bezrobotnego w 2004 roku wynosiła 500,05 zł., co stanowi wzrost w porównaniu do roku 2003 o kwotę 94,85 zł. tj. o 23,41%.

Wyższa kwota środków finansowych znajduje swe uzasadnienie w zwiększonym limicie środków na aktywne formy jak również w zmniejszonej liczbie osób bezrobotnych.

W ramach przyznanego w 2004 roku limitu środków Funduszu Pracy łącznie z programami realizowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego planowano objąć programami aktywizującymi **1699** osób, zaktywizowano **2363** tj. 139%, w tym 2.039 skierowano w br. W porównaniu do 2003 roku nastąpił wzrost zaktywizowanych bezrobotnych o **707** osób (1.656 osób). **Tabela 7**

Podobnie jak w 2003 roku najwięcej zaktywizowano bezrobotnych w programie staży, na które jest największe zapotrzebowanie pracodawców oraz szkoleń i robót publicznych.

Udzielono również 6 pożyczek dla osób bezrobotnych, z tego po jednej pożyczce na usługi fotograficzne, gastronomiczne, szkolenie kierowców, myjnię samochodową, działalność handlową oraz udzielono pożyczkę szkoleniową na kurs prawa jazdy kategorii C+D.

Od pierwszego czerwca 2004 roku obowiązuje nowa ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która nie przewiduje udzielania pożyczek dla osób bezrobotnych i dla zakładów pracy.

Bezrobotny może w ramach nowej ustawy otrzymać jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. W 2004 roku takie środki otrzymało 19 bezrobotnych, w tym 8 osób w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na następującą działalność:

- ❖ produkcja stelaży oraz elementów gotowych z drewna do mebli tapicerowanych - 2
- ❖ działalność gastronomiczna - 4
- ❖ hodowla grzybów - 1
- ❖ wywóz nieczystości płynnych oraz naprawa sprzętu rolnego i handel drewnem opałowym - 1
- ❖ działalność usługowa – utrzymanie (pielęgnacja) zieleni - 1
- ❖ usługi leśne - 1
- ❖ gabinet kosmetyczny - 1

❖ sklep odzieżowy	
- 2	
❖ działalność edukacyjna	- 1
❖ usługi fryzjerskie	- 1
❖ agencja ubezpieczeniowa	- 2
❖ działalność produkcyjna – wyroby z drewna	- 1
❖ kwaciarnia	-1

7 zakładów pracy otrzymało dotacje na wyposażenie i doposażenie nowego stanowiska pracy dla 7 bezrobotnych.

Szkoleniami objęto ogółem **594** osoby, w tym 239 bezrobotnych w ramach programów finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2004 roku zorganizowano m.in. następujące grupowe szkolenia osób bezrobotnych: wychowawca placówek dzieci i młodzieży, opiekunka dziecięca, kurs języka angielskiego, obsługa kas fiskalnych i minimum sanitarne, palacz CO, operator pilarek spalinowych, prawa jazdy kategorii „C”, „C+E”, kurs komputerowy, spawacz w osłonie CO₂ i argonu, „Mały Biznes” nabycie umiejętności poszukania i uzyskania zatrudnienia. Na indywidualne wnioski przeszkolono 59 osób, najwięcej na kursach prawa jazdy.

Programem specjalnym „Ponownie Praca” objęto **27** bezrobotnych byłych pracowników upadłego zakładu Aqua Delice w Drawskim Młynie.

Powiatowy Urząd Pracy realizował programy wojewódzkie, na które otrzymał dodatkowe środki ze wskazaniem na realizację tych programów.

W ramach programu „Rowy” **39** osób długotrwale bezrobotnych, zamieszkujących tereny wiejskie w ramach robót publicznych pracowało w poszczególnych gminach przy konserwacji wałów przeciwpowodziowych i kanałów oraz wykonywali prace związane z melioracją podstawową.

W ramach programu „Lepsza Droga” **16** osób długotrwale bezrobotnych wykonywało prace związane z konserwacją nawierzchni, sprzątaniu i porządkowaniem poboczy dróg wojewódzkich.

Kolejnym programem realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Czarnkowie był program „Zielone Wakacje”. Celem tego programu podobnie jak w roku ubiegłym była

organizacja wolnego czasu dzieciom w wieku 6-14 lat, które nie wyjeżdżają na zorganizowane wakacje oraz aktywizacja zawodowa 42 osób bezrobotnych skierowanych do pracy jako opiekunowie na zasadzie robót publicznych. W programie uczestniczyło ok. 1200 dzieci.

W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego zaktywizowano łącznie 425 osób.

Działania w projektach EFS skierowane są do dwóch grup bezrobotnych. Pierwszą to młodzież do 24 lat, druga osoby długotrwale bezrobotne powyżej 25 roku życia.

Realizacja tych programów zakończy się w 2005r.

W projekcie w ramach działania **1.2 „Perspektywy dla młodzieży”** SPO RZL w 2004r. zrealizowane zostały następujące działania:

- szkolenia: wychowawca placówek wypoczynku dzieci i młodzieży, opiekunka dziecięca, rozpoczął się kurs języka angielskiego, w których uczestniczyło łącznie 51 osób,
- 85 osób zostało skierowanych na staż od 3 do 6 miesięcy,
- 17 osób zostało skierowanych na subsydiowane miejsca pracy (prace interwencyjne) na okres 6 miesięcy,
- 2 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2004r. udział w projekcie rozpoczęło 155 osób, co stanowi prawie 100% osób zaplanowanych, natomiast ukończyły 104 osoby. W 2005r. przewiduje się przyznanie 1 osobie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W projekcie w ramach działania **1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”** SPO RZL w 2004r. zostały zrealizowane następujące działania:

- szkolenia: obsługa kas fiskalnych i minimum sanitarne, kurs gastronomii, prowadzenie rachunkowości rolnej, podstawy księgowości oraz obsługa programów kadrowo-płacowych w małych przedsiębiorstwach, rozpoczął się kurs j. angielskiego, palacz co, pilarz-operator pilarek spalinowych, podstawowy kurs spawania gazowego, spawanie elektrodą nietopliwą w osłonie gazów obojętnych TIG – szkoleniach wzięło udział łącznie 188 osób,

- od czerwca do października na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy na okres do 6 m-cy zostało skierowanych 60 osób,
- w IV kw. 2004r. 6 osób otrzymało jednorazowe środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2004r. udział w projekcie rozpoczęły 254 osoby, ukończyło 211. W 2005r. przewiduje się przyznanie 2 osobom środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Kolejnym realizowanym programem współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej jest **Program PHARE 2002 „Kreujemy swoją przyszłość”** (młodzież). Celem projektu jest zwiększenie szans młodych ludzi na uzyskanie zatrudnienia na rynku pracy. Skierowany jest do bezrobotnej młodzieży w wieku do 26 lat, z wykształceniem średnim, nie posiadającej doświadczenia zawodowego.

Realizacja programu rozpoczęła się w październiku 2004 roku a planowane zakończenie to lipiec 2005 roku. Objęto nim **50 osób**. W ramach programu w 2004 roku przeprowadzono zajęcia warsztatowe, których celem było wyposażenie uczestników w wiedzę dotyczącą poruszania się po rynku pracy oraz stworzenie Indywidualnego Planu Działania. Spośród 50 uczestników programu 38 osób skierowanych zostanie na staż, zgodnie z opracowanym Indywidualnym Planem Działania, umożliwiającym zdobycie pierwszego doświadczenia zawodowego. W 2004 roku na staż skierowano 16 osób, pozostałe 22 osoby skierowano w miesiącu styczniu 2005 roku. Po zakończeniu 6 miesięcznego stażu 20 osób powinno uzyskać zatrudnienie dając 40 % efektywności.

Całkowity koszt projektu wynosi **172.537zł**, w tym środki Unii Europejskiej **103.522zł** (60%) i wkład własny – środki Funduszu Pracy **69.015zł**.

Środki z Funduszu Pracy na aktywizację osób bezrobotnych są limitowane na każdy rok a sposób ich wydatkowania jest mierzony wskaźnikami efektywności. W 2004 roku średni wskaźnik efektywności mierzony stosunkiem liczby osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie jednego miesiąca od zakończenia uczestnictwa w programie wynosi 47,69%. Najwyższą efektywność uzyskano po programie zatrudnienia absolwentów (90,41%) i pracach interwencyjnych (89,44%) a najniższy po szkoleniach (18,39%). **Tabela 8**

5. Wydatki Funduszu Pracy

Wydatki Funduszu Pracy za okres od miesiąca stycznia do grudnia 2004 roku wynosiły **25.857,00 tys. zł.** i były niższe od analogicznego okresu roku ubiegłego o 6.554,8 tys. zł. tj. o 20,22%. **Tabela 9**

W 2004r. wydatki na obowiązkowe świadczenia dla bezrobotnych stanowiły w strukturze procentowej wydatków 80,9%, natomiast wydatki na aktywne formy ograniczania bezrobocia 12,7%.

Podsumowanie

Sytuacja na rynku pracy, zarówno lokalnym jak wojewódzkim i krajowym ulega w ostatnich latach stałemu pogorszeniu. Jednakże rok 2004 był rokiem, w którym po raz pierwszy od 1999r. na powiatowym rynku pracy zauważalne były pozytywne tendencje:

- stopa bezrobocia dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego na koniec 2004r. osiągnęła taki sam poziom jak na koniec 2003r. i wynosiła - 24,3%,
- nastąpił spadek liczby bezrobotnych – liczba bezrobotnych w powiecie na koniec 2004r. wynosiła 7983 osoby, na koniec 2003r. – 9238 osób,
- wzrost limitu środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu - limit środków Funduszu Pracy na 2004r. wynosił 3.991,9 tys. zł i stanowił 107% środków będących do dyspozycji w 2003r.,
- ze względu na zwiększenie limitu środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wzrosła liczba zaktywizowanych osób bezrobotnych - objętych programami rynku pracy było w 2004r. 2363 osoby (w 2003r. 1656 osób).

Tabela 1

Bezrobocie w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim na koniec 2004r. wg gmin

	liczba bezrobotnych		wskaźnik bezrobocia w %
	ogółem	kobiety	
m. Czarnków	933	549	11,5
g. Czarnków	828	464	12,2
g. Połajewo	436	237	11,8
g. Lubasz	532	291	12,2
g. Drawsko	510	288	13,2
mg. Trzcianka	2575	1480	15,8
mg. Wieleń	1281	653	15,7
mg. Krzyż	888	502	15,5
Powiat	7983	4464	24,3*

*stopa bezrobocia

Tabela 2

Struktura bezrobocia w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim na koniec 2004r.

	Liczba osób	Udział %
1. Wg wieku:	7983	100,0
15-17	-	-
18-24	2019	25,3
25-34	2293	28,7
35-44	1658	20,8
45-54	1755	22,0
55-59	235	2,9
60 lat i więcej	23	0,3
2. Wg wykształcenia:	7983	100,0
wyższe	229	2,9
policealne i średnie zawodowe	1854	23,2
średnie ogólnokształcące	362	4,5
zasadnicze zawodowe	3011	37,7
gimnazjalne i poniżej	2527	31,7
3. Wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach	7983	100,0
do 1	565	7,1
1 – 3	1070	13,4
3 – 6	1112	13,9
6 – 12	1360	17,0
12 – 24	1357	17,0
pow. 24	2519	31,6
4. Wg płci:	7983	100,0
kobiety	4464	55,9
mężczyźni	3519	44,1
5. Wg korzystania z zasiłku dla bezrobotnych:	7983	100,0
bezrobotni z prawem do zasiłku	1470	18,4
bezrobotni bez prawa do zasiłku	6513	81,6

Tabela 3

Struktura odpływu z bezrobocia w 2004r.

		2004	
		osoby	%
Wyłączeni z ewidencji ogółem, z tego z przyczyn:		8955	100,0%
w tym z przyczyn	Podjęcia pracy:	4786	53,4%
	rozpoczęcia szkolenia lub stażu	1243	13,9%
	nie potwierdzenia gotowości do pracy	2463	27,5%
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	233	2,6%
	podjęcia nauki	21	0,2%
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	33	0,4%
	nabycia uprawnień do świadczenia przedemerytalnego	3	0,1%
	innych	173	1,9%

Tabela 4

Struktura napływu do bezrobocia w 2004r.

		2004	
		osoby	%
Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ" ogółem:		7700	100,%
1.- po raz pierwszy		1783	23,2%
- po raz kolejny		5917	76,8%
2. - poprzednio pracujący:		5971	77,5%
w tym zwolnieni z przyczyn zakładu pracy		182	2,4%
- dotychczas nie pracujący		1729	22,5%

Tabela 5

Kwota wydatków, ich dynamika oraz struktura procentowa

Treść	Plan finansowy aktywne formy na 2003r.	Wydatki od I-XII 2003	Struktura procentowa wydatków	Plan finansowy aktywne formy na 2004r. oraz pozostałych wydatków	Wydatki I-XII 2004	Dyna-mika I-XII/2003= 100	Struktura procentowa wydatków
Wydatki ogółem z tego:	-	32.411,8	100,00	-	25.857,0	79,78	100,0
Zasiłki dla bezrobotnych	-	27.218,5	83,98	-	20.919,6	76,86	80,91
Pozostałe wydatki	290,5	321,8	0,99	348,2	383,1	119,05	1,48
Aktywne formy :	4.871,7	4.871,5	15,03	4.555,2	4.554,3	93,49	17,61
Prace interwencyjne	312,6	312,6	-	465,4	465,4	-	-
Refundacja zatrudnienia absolwentów	179,6	179,5	-	122,8	122,8	-	-
Staż w tym : Przyszłość w rolnictwie	1.135,5	1.135,5	-	1.055,6	1.056,4	-	-
Przygotowanie zawodowe .w miejscu pracy	-	-	-	74,6	74,7	-	-
Szkolenia	137,2	137,2	-	210,0	209,2	-	-
Roboty publiczne	704,6	704,6	-	644,1	644,0	-	-
Pożyczki indy. dział. gospodarczą - pożyczki szkoleniowe	486,3	486,3	-	66,5	66,5	-	-
Pożyczki dla zakładów pracy	367,0	367,0	-	1,5	1,5	-	-
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	-	-	-	-	-	-	-
Jednorazowe środki dla osób bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej.	-	-	-	45,6	45,6	-	-
Program specjalny „ Ponowna praca”	-	-	-	116,7	116,7	-	-
Program Leśny-стаж	11,4	11,4	-	108,5	108,5	-	-
Zielone Miejsca Pracy - стаж	83,9	83,9	-	-	-	-	-
Moja Gmina w Unii Europejskiej - стаж	49,5	49,5	-	20,7	20,7	-	-
Zielone Miejsca Pracy – roboty publiczne – absolwenci	40,9	40,9	-	-	-	-	-
Program specjalny- „Pomoc rodzinie”	40,9	40,9	-	22,2	22,2	-	-
Program „ROWY”-roboty publiczne	168,4	168,4	-	-	-	-	-
Program-„ Lepsza droga” roboty publiczne	-	-	-	208,9	208,9	-	-
Program „Zielone Wakacje” – roboty publiczne	26,2	26,2	-	77,5	77,5	-	-
Przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników	40,1	40,1	-	-	-	-	-
Europejski Fundusz Społeczny	1.128,5	1.128,4	3,48	52,5	52,5	-	-
- Perspektywy dla Młodzieży – działanie 1.2	-	-	-	563,3	563,4	-	-
- Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia działanie 1.3	-	-	-	343,5	343,0	-	-
	-	-	-	356,8	356,3	-	-

Tabela 6

Stopień wykorzystania ogółem w 2004r. przyznanych środków Funduszu Pracy wg instrumentów rynku pracy wraz ze strukturą procentową.

L.p.	Nazwa zadania	Plan finansowy 2004r.	Wykonanie aktywnych form I-XII 2004r.	% wykonania	Struktura % planu finansowego
1.	Prace interwencyjne	465.400,00	465.399,61	100,00	10,22
2.	Roboty publiczne	1.005.200,00	1.005.030,72	99,98	22,07
3.	Szkolenia	210.000,00	209.208,90	99,62	4,61
4.	Pożyczki	66.500,00	66.500,00	100,00	1,46
5.	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	74.600,00	74.709,58	100,15	1,64
6.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospod.	116.700,00	116.700,00	100,00	2,56
7.	Doposażenie stanowiska pracy	45.600,00	45.600,00	100,00	1,00
8.	Program specjalny- „Ponowna praca”	108.500,00	108.488,00	99,99	2,38
9.	Pozostałe formy aktywizacji absolwentów	1.199.100,00	1.199.892,34	100,07	26,32
	➤ refundacja zatrudnienia	122.800,00	122.819,27	-	-
	➤ staże	1.076.300,00	1.077.073,07	-	-
<i>Razem:</i>		<i>3.291.600,00</i>	<i>3.291.529,15</i>	<i>100,00</i>	<i>72,26</i>
10.	Przygotowanie zawodowe młodocianych	563.300,00	563.368,19	100,01	12,37
<i>Razem:</i>		<i>3.854.900,00</i>	<i>3.854.897,34</i>	<i>100,00</i>	<i>84,63</i>
11.	Europejski Fundusz Społeczny w tym:	700.300,00	699.337,88	99,86	15,37
	- Perspektywy dla młodzieży działanie 1.2	343.500,00	343.018,66		
	- Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia działanie 1.3	356.800,00	356.319,22		
Ogółem :		4.555.200,00	4.554.235,22	99,98	100,00

Tabela 7

Wykonanie planu osobowego aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2004r.

Wyszczególnienie	Planowana liczba osób do objęcia aktywizacją		Liczba osób objętych aktywnymi formami		Liczba osób objęta aktywizacją w 2003 r.
	Ogółem	w tym skierowani w 2004 r.	Ogółem	w tym skierowani w 2004 r.	
1. Prace interwencyjne	312	239	382	307	277
w tym program „Polskie Rolnictwo w Unii Europejskiej” - AR i MR	21	21	21	21	-
2. Refundacja zatrudnienia absolwentów	74	39	74	39	148
3. Staże	310	127	495	310	525
w tym program „Przyszłość w Rolnictwie”	21	21	21	21	-
4. Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	20	20	141	141	-
5. Szkolenia	187	186	355	354	251
6. Roboty publiczne	241	218	332	315	254
w tym program „Przeciw Bierności”	100	100	103	103	
7. Pożyczki na działalność gospodarczą	6	6	6	6	31
w tym pożyczka szkoleniowa	1	1	1	1	1
8. Pożyczki dla zakładów pracy	-	-	-	-	16
9. Jednorazowe środki dla osób bezrobotnych na podjęcie	2	2	11	11	-
10. Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	-	-	7	7	-
11. Program specjalny	27	27	27	27	69
12. Pozostałe formy	105	94	108	97	84
a. „Zielone Miejsca Pracy” – staż	5	-	5	-	22
b. „Zielone Miejsca Pracy” –	6	-	6	-	17
c. „Rowy” – roboty publiczne	38	38	39	39	-
d. „Lepsza Droga” – roboty	15	15	16	16	10
e. „Zielone Wakacje” - roboty	41	41	42	42	35
Ogółem	1.284	958	1.938	1.614	1.656
PHARE 2002 „Kreujemy swoją	38	38	16	16	-
EFS Program 1.2 „Perspektywy dla	145	145	155	155	-
EFS Program 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”	232	232	254	254	-
RAZEM	1.699	1.373	2.363	2.039	1.656

Tabela 8

Podstawowe wskaźniki efektywności programów rynkowych za 2004r.

Rodzaj programu	zakończyły uczestnictwo w 2004r.	uzyskały zatrudnienie po zakończeniu uczestnictwa w programie*	% efektywności
szkolenia	533	98	18,39
staże	358	200	55,87
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	45	41	91,11
prace interwencyjne	341	305	89,44
roboty publiczne	354	102	28,81
programy specjalne	3	2	66,67
refundacja wynagrodzeń absolwentów	73	66	90,41
Ogółem	1707	814	47,69

Tabela 9

Wydatki Funduszu Pracy (w tys. zł)

Treść	Wydatki roku 2003	Wydatki roku 2004	Dynamika 2003=100%	Struktura %
Wydatki ogółem	32.411,8	25.857,0	79,8%	100%
1. Zasiłki dla bezrobotnych	27.218,5	20.919,6	76,9%	80,9%
2. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu:	3.743,1	3.291,5	87,9%	12,7%
➤ prace interwencyjne	312,6	465,4	x	x
➤ roboty publiczne	803,7	1.005,0	x	x
➤ szkolenia	145,2	209,2	x	x
➤ pożyczki	853,3	228,8	x	x
➤ program specjalny	168,4	108,5	x	x
➤ aktywizacja absolwentów, w tym:	1.459,9	1.274,6		
• refundacja zatrudnienia	179,5	122,8	x	x
• staże	1.280,4	1.151,8		
3. Przygotowanie zawodowe młodocianych	1.128,4	563,4	49,9%	2,2%
4. EFS	-	699,3	x	2,7%
5. Pozostałe wydatki	321,8	383,0	119,0%	1,5%

I. TENDENCJE NA POWIATOWYM RYNKU PRACY W 2004r.

1. Wzrost liczby bezrobotnych o 163 osoby (tj. o 2,1%) w stosunku do stanu z poprzedniego miesiąca i spadek o 1255 osób (tj. o 13,6%) w porównaniu do grudnia 2003 r.
2. Odpływ bezrobotnych – w grudniu 2004r. wyłączono z ewidencji bezrobotnych 618 osób, co stanowi spadek wyłączeń o 283 osoby w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Rok wcześniej odpływ wyniósł 452 osoby.
3. Napływ bezrobotnych – w grudniu 2004r. zarejestrowało się 781 osób bezrobotnych, co oznacza wzrost rejestracji o 187 osób w porównaniu do poprzedniego miesiąca i wzrost o 62 osoby w stosunku do grudnia 2003r.
4. Wzrost udziału podjęć pracy w ogóle wyrejestrowanych – w grudniu 2004r. pracę podjęło 288 osób, co stanowiło 46,6% ogółu wyłączeń, w poprzednim miesiącu – pracę podjęło 388 osób, co stanowiło 43,1% ogółu wyłączeń. W grudniu 2003r. podjęć pracy było 265 – 58,6% ogółu wyłączeń.
5. Spadek udziału w ogóle bezrobotnych osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy – na koniec grudnia 2004r. – 48,6%, rok wcześniej 51,5%.
6. Spadek udziału w ogóle bezrobotnych osób bezrobotnych z prawem do zasiłku – na koniec grudnia 2004r. – 18,4%, rok wcześniej 21,1%.
7. Stopa bezrobocia na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy na koniec grudnia wynosiła 24,3% i była wyższa o 5,2 punktu procentowego od stopy dla kraju (19,1%) i o 8,1 punktu procentowego od Wielkopolski (16,2%).

Analiza struktury bezrobotnych na koniec 2004r. pod względem podstawowych kryteriów statystycznych prowadzi do następujących wniosków - **tabela 2:**

- wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych kobiety stanowiły większość 55,9% (4464 osoby),
- osoby zarejestrowane powyżej 12 miesięcy stanowiły 48,6% ogółu (3876 osób),
- prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 1470 osób (18,4% ogółu),
- bez prawa do zasiłku było 6513 bezrobotnych (81,6% ogółu),
- bezrobocie dotyka przede wszystkim osoby o najniższym poziomie wykształcenia. Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 37,7% (3011 osób), a z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 31,7% (2527 osób) ogółu zarejestrowanych. Osoby bezrobotne z wykształceniem wyższym stanowiły 2,9% (229 osób, w tym 164 kobiety),
- wśród bezrobotnych odnotowano największą liczbę w wieku 25-34 lata – 2293 osoby, co stanowiło 28,7% ogółu, drugą największą liczbowo grupę stanowili bezrobotni w wieku 18-24 lata – 25,3% (2019 osób).

W powiecie zauważalna jest tendencja zwiększonego napływu do bezrobocia. Jednakże analizując od 1999r., w roku 2004r. po raz drugi odpływ bezrobotnych przewyższał ich napływ. W okresie styczeń – grudzień 2004r. odpływ przewyższał napływ o 1255osób, tj. o 16,3% (odpływ 8955, napływ 7700 osób). W 2003r. tymczasem odpływ był większy od napływu bezrobotnych o 371 osób, tj. o 5,0%. (odpływ wynosił 7809, napływ natomiast 7438 osób) – **tabela 3 i 4.**

Główną przyczyną wyłączeń jest niezmiennie podjęcie pracy – w 2004r. pracę podjęło 4786 osób bezrobotnych z terenu powiatu, co stanowiło 53,4% ogółu wyrejestrowanych w roku.

Pośród rejestrujących się osób bezrobotnych większość stanowią osoby poprzednio pracujące. Odsetek ten w 2004r. ukształtował się na poziomie 77,5%.

Do grupy tej klasyfikuje się osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy, które stanowiły 2,4% ogółu zarejestrowanych w roku (182 osoby).

3. Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe

Powiatowy Urząd Pracy prowadzi pośrednictwo pracy dla zarejestrowanych osób, a w razie braku możliwości zapewnienia odpowiedniego zatrudnienia świadczy usługi poradnictwa zawodowego i umożliwia udział w zajęciach klubu pracy.

Pośrednictwo pracy ma na celu pomoc osobom bezrobotnych i poszukującym pracy w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia, a pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.

W 2004r. w wyniku usług pośrednictwa pracy tutejszy urząd pozyskał 2717 ofert pracy, co stanowi wzrost o 5,7% w porównaniu do 2003r., kiedy ofert było 2570. Ofert

pracy niesubsydiowanej było 1303 (w 2003r. – 1400), natomiast ofert subsydiowanych 1414 – 52% (w 2003r. – 1170 – 45,5%). Oferty pracy pozyskiwane są w ramach wizyt pośredników pracy w zakładach pracy bądź osobistych kontaktów zakładów pracy z urzędem pracy. Najwięcej ofert niesubsydiowanych pozyskali pośrednicy pracy w trakcie wizyt w zakładach pracy pozyskując 1187 ofert tj. 84,8%.

Na zgłoszone w 2004r. 2717 ofert pracy skutecznie skierowano do pracy 2522 osoby bezrobotne, co stanowi 98,1% zagospodarowania ofert pracy, w tym prace niesubsydiowaną podjęły 1352 osoby. Zorganizowano 14 giełd pracy, w tym 5 dla absolwentów. Na wysoki wskaźnik zagospodarowania pozyskanych ofert pracy miały częste wizyty pośredników pracy u pracodawców, bieżące współdziałanie z zakładami pracy i właściwy dobór osób skierowanych do pracy. Pośrednicy pracy w analizowanym okresie zwizytowali 1670 zakładów pracy, pozyskując do współpracy 113 nowych podmiotów gospodarczych.

Aktualnie urząd pracy współpracuje z 1055 zakładami pracy, co do ogółu podmiotów gospodarczych w powiecie stanowi ok. 18%.

Analizując oferty pracy zgłoszone w 2004r. stwierdzić należy, iż najwięcej ofert podobnie jak w 2003r. dotyczyło zawodów: pracownik biurowy, sprzedawca, ślusarz, szwaczka, krawiec, stolarz i zawodów w przemyśle przetwórczym.

Na trudności w zagospodarowaniu napotykały oferty dotyczące wysokiej klasy specjalistów np. nauczyciel języka niemieckiego, inżynier mechanik – konsultant, psycholog.

Na jedną ofertę przypadało 2,94 bezrobotnych, natomiast w 2003r. wskaźnik ten wyniósł 3,48.

Pośrednictwo pracy wspierane jest również pracą doradcą prowadzoną przez doradcę zawodowego oraz lidera klubu pracy.

Poradnictwo zawodowe polega głównie na udzielaniu bezrobotnym i osobom poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych. Poradnictwo zawodowe świadczone jest w formie porad indywidualnych i grupowych. Zajęcia w klubie pracy to nauka i nabywanie umiejętności w poszukiwaniu i uzyskiwaniu zatrudnienia. Zajęcia winny być prowadzone przez lidera klubu pracy. Kluby Pracy mogą działać przy urzędzie pracy bądź niezależnie od urzędu pracy przy samorządach gmin lub przy innych jednostkach zajmujących się problematyką społeczną.

Poradnictwo zawodowe świadczone jest przez dwóch doradców zawodowych w Czarnkowie i Trzciance oraz lidera klubu pracy w formie porad indywidualnych i grupowych.

W 2004r. poradnictwem zawodowym i informacją zawodową objętych zostało 5011 osób bezrobotnych tj. o 898 osób więcej niż w 2003r. Poradnictwem zawodowym objęto 1266 osób, w tym 954 bezrobotnych skorzystało z indywidualnej porady zawodowej. W wyniku poradnictwa zawodowego 143 osoby podjęły zatrudnienie, a 514 osób skierowano na szkolenie.

W grupowych spotkaniach informacyjnych uczestniczyło 977 bezrobotnych. 3745 osobom udzielono indywidualnej informacji zawodowej. Grupowe spotkania doradcze i informacyjne odbywały się w małych 15-20 osobowych grupach.

Ponadto zorganizowano grupowe spotkania informacyjne w szkołach ponadgimnazjalnych, w których uczestniczyło 385 absolwentów. Tematyka spotkań w szkołach dotyczyła sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz technik aktywnego poszukiwania pracy i autoprezentacji. Spotkania w szkołach organizowane były przy współpracy z pedagogami szkolnymi.

Po raz siódmy wspólnie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i Gimnazjum w Czarnkowie zorganizowano Giełdę Zawodów. Jej celem jest pomoc młodzieży

gimnazjum w wyborze kierunku dalszego kształcenia. Giełda Zawodów z każdym rokiem cieszy się coraz większym zainteresowaniem wśród młodzieży gimnazjum i jej rodziców.

Od 1 lipca 2002r. został powołany Klub Pracy przy Powiatowym Urzędzie Pracy w Czarnkowie. Liderem Klubu jest pracownik PUP – doradca zawodowy. Natomiast w Trzciance Klub Pracy działa przy Urzędzie Miejskim. W 2004r. w zajęciach Klubu Pracy uczestniczyło: w Czarnkowie – 177 osób, w Trzciance – 54 osoby.

4. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Powiatowy Urząd Pracy w Czarnkowie na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu dysponował w 2004r. limitem środków w wysokości **4.555,2 tys. zł.** z tego:

- aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w wysokości: 3.291,6 tys. zł.
- Europejski Fundusz Społeczny: 700,3 ty. zł.
- przygotowanie zawodowe młodocianych: 563,3 tys. zł.

Przyznany limit środków z Funduszu Pracy w wysokości 4.555,2 tys. zł łącznie ze środkami Europejskiego Funduszu Społecznego w porównaniu do roku 2003 zmniejszył się o kwotę 316,5 tys. zł tj. o 6,50% (limit roku 2003 rok wynosił 4.871,7 tys. zł).

Limity środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu na przełomie lat 2001 - 2002 wykazywały tendencje spadkowe. W roku 2003 sytuacja uległa radykalnej zmianie, limit środków na aktywne formy wzrósł o kwotę 2.223,4 tys. zł. tj. o 146,3% w stosunku do roku 2002. W 2004 roku tymczasem limit wzrósł o kwotę 248,7 tys. zł tj. o 6,6% w stosunku do roku ubiegłego.

Poniżej przedstawiono podział środków w planie finansowym Funduszu Pracy w latach 2001-2004 na realizację programów na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

Nazwa	Plan finansowy rok 2001	Plan finansowy rok 2002	Plan finansowy rok 2003	Plan finansowy rok 2004	Dynamika I-XII=2003r
- aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	1.847,1	1.519,8	3.743,2	3.991,9	106,64
- przygotowanie zawodowe					

młodocianych	-	-		
--------------	---	---	--	--

Ogółem	1.847,1	1.519,8	4.871,7	4.555,2	93,50
wzrost, spadek limitu 2004 do minionego okresu	246,61	299,72	93,50	-	-

Środki na aktywizację osób bezrobotnych w strukturze wydatków kształtują się na poziomie od 15,03% w 2003 roku do 17,61% w 2004r. Znaczący udział środków na aktywne formy w 2004 pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (2004r - 700,3 tys. zł.). Realizowane programy dot. działania 1.2 – Perspektywy dla młodzieży oraz działania 1.3 – Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia finansowane są w 70 % ze środków EFS

Struktura pochodzenia środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w roku 2004

Pochodzenie środków	Kwota w tys. zł.	Struktura procentowa
algorytm	3.109,2	68,26
środki z rezerwy MG i PS w tym :	100,2	2,20
- ARiMR	24,8	
- pomoc rolnikom w pozyskiwaniu środków z funduszy europejskich	75,4	
programy wojewódzkie w tym:	372,7	8,18
- program „Rowy”	220,2	
- program „Lepsza droga”	86,9	
- program „Zielone Wakacje”	65,6	
programy EFS w tym :	700,3	15,37
- działanie 1.2	343,5	
- działanie 1.3	356,8	
Środki z rezerwy Samorządu Województwa Wielkopolskiego	272,8	5,99
Ogółem :	4.555,2	100,0

Wydatkowana kwota związana z finansowaniem aktywnych form ograniczania bezrobocia na dzień 31.12.2004r. wyniosła 4.554.235,22 zł, z tego :

- wykorzystanie środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu: 3.291.529,15
- wykorzystanie środków na przygotowanie zawodowe młodocianych: 563.368,19

- wykorzystanie środków na Europejski Fundusz Społeczny: 699.337,88. **Tabela 5.**
W przeliczeniu na 1 bezrobotnego limitowane środki na aktywne formy ukazuje poniższa tabela

Lata	Limit na aktywne formy ograniczania bezrobocia w tys. zł.*	Liczba bezrobotnych ogółem (stan na koniec roku)	Kwota w zł. przypadająca na 1 bezrobotnego	Dynamika 2001=100%
2001	1.847,1	9 099	203,00	100,0
2002	1.519,8	9 609	158,16	77,91
2003	3.743,2	9 238	405,20	199,61
2004	3.991,9	7.983	500,05	246,33

- z limitu wyłączono przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników

Z powyższych danych wynika, iż od 2003 roku nastąpił wyraźny wzrost limitowanych środków w przeliczeniu na 1 bezrobotnego. Kwota środków przypadająca na 1 bezrobotnego w 2004 roku wynosiła 500,05 zł., co stanowi wzrost w porównaniu do roku 2003 o kwotę 94,85 zł. tj. o 23,41%.

Wyższa kwota środków finansowych znajduje swe uzasadnienie w zwiększonym limicie środków na aktywne formy jak również w zmniejszonej liczbie osób bezrobotnych.

W ramach przyznanego w 2004 roku limitu środków Funduszu Pracy łącznie z programami realizowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego planowano objąć programami aktywizującymi **1699** osób, zaktywizowano **2363** tj. 139%, w tym 2.039 skierowano w br. (tabela 6)

W porównaniu do 2003 roku nastąpił wzrost zaktywizowanych bezrobotnych o **707** osób (1.656 osób).

Podobnie jak w 2003 roku najwięcej zaktywizowano bezrobotnych w programie staży, na które jest największe zapotrzebowanie pracodawców oraz szkoleń i robót publicznych.

Udzielono również 6 pożyczek dla osób bezrobotnych, z tego po jednej pożyczce na usługi fotograficzne, gastronomiczne, szkolenie kierowców, myjnię samochodową, działalność handlową oraz udzielono pożyczkę szkoleniową na kurs prawa jazdy kategorii C+D.

Od pierwszego czerwca 2004 roku obowiązuje nowa ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która nie przewiduje udzielania pożyczek dla osób bezrobotnych i dla zakładów pracy.

Bezrobotny może w ramach nowej ustawy otrzymać jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. W 2004 roku takie środki otrzymało 19 bezrobotnych, w tym 8 osób w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na następującą działalność:

- ❖ produkcja stelaży oraz elementów gotowych z drewna do mebli tapicerowanych -2
- ❖ działalność gastronomiczna - 4
- ❖ hodowla grzybów - 1
- ❖ wywóz nieczystości płynnych oraz naprawa sprzętu rolnego i handel drewnem opałowym - 1
- ❖ działalność usługowa – utrzymanie (pielęgnacja) zieleni - 1
- ❖ usługi leśne - 1
- ❖ gabinet kosmetyczny - 1
- ❖ sklep odzieżowy - 2
- ❖ działalność edukacyjna - 1
- ❖ usługi fryzjerskie - 1
- ❖ agencja ubezpieczeniowa - 2
- ❖ działalność produkcyjna – wyroby z drewna - 1
- ❖ kwaciarnia -1

7 zakładów pracy otrzymało dotacje na wyposażenie i doposażenie nowego stanowiska pracy dla 7 bezrobotnych.

Szkoleniami objęto ogółem **594** osoby, w tym 239 bezrobotnych w ramach programów finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2004 roku zorganizowano m.in. następujące grupowe szkolenia osób bezrobotnych: wychowawca placówek dzieci i młodzieży, opiekunka dziecięca, kurs języka angielskiego, obsługa kas fiskalnych i minimum sanitarne, palacz CO, operator pilarek spalinowych, prawa jazdy kategorii „C”, „C+E”, kurs komputerowy, spawacz w osłonie CO₂ i argonu, „Mały Biznes” nabycie umiejętności poszukania i uzyskania zatrudnienia. Na indywidualne wnioski przeszkolono 59 osób, najwięcej na kursach prawa jazdy.

Programem specjalnym „Ponownie Praca” objęto 27 bezrobotnych byłych pracowników upadłego zakładu Aqua Delice w Drawskim Młynie.

Powiatowy Urząd Pracy realizował programy wojewódzkie, na które otrzymał dodatkowe środki ze wskazaniem na realizację tych programów.

W ramach programu „Rowy” 39 osób długotrwale bezrobotnych, zamieszkujących tereny wiejskie w ramach robót publicznych pracowało w poszczególnych gminach przy konserwacji wałów przeciwpowodziowych i kanałów oraz wykonywali prace związane z melioracją podstawową.

W ramach programu „Lepsza Droga” 16 osób długotrwale bezrobotnych wykonywało prace związane z konserwacją nawierzchni, sprzątaniu i porządkowaniem poboczy dróg wojewódzkich.

Kolejnym programem realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Czarnkowie był program „Zielone Wakacje”. Celem tego programu podobnie jak w roku ubiegłym była organizacja wolnego czasu dzieciom w wieku 6-14 lat, które nie wyjeżdżają na zorganizowane wakacje oraz aktywizacja zawodowa 42 osób bezrobotnych skierowanych do pracy jako opiekunowie na zasadzie robót publicznych. W programie uczestniczyło ok. 1200 dzieci.

W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego zaktywizowano łącznie 425 osób.

Działania w projektach EFS skierowane są do dwóch grup bezrobotnych. Pierwsza to młodzież do 24 lat, druga osoby długotrwale bezrobotne powyżej 25 roku życia.

Realizacja tych programów zakończy się w 2005r.

W projekcie w ramach działania 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” SPO RZL w 2004r. zrealizowane zostały następujące działania:

- szkolenia: wychowawca placówek wypoczynku dzieci i młodzieży, opiekunka dziecięca, rozpoczął się kurs języka angielskiego, w których uczestniczyło łącznie 51 osób,
- 85 osób zostało skierowanych na staż od 3 do 6 miesięcy,
- 17 osób zostało skierowanych na subsydiowane miejsca pracy (prace interwencyjne) na okres 6 miesięcy,
- 2 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2004r. udział w projekcie rozpoczęło 155 osób, co stanowi prawie 100% osób zaplanowanych, natomiast ukończyły 104 osoby. W 2005r. przewiduje się przyznanie 1 osobie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W projekcie w ramach działania 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” SPO RZL w 2004r. zostały zrealizowane następujące działania:

- szkolenia: obsługa kas fiskalnych i minimum sanitarne, kurs gastronomii, prowadzenie rachunkowości rolnej, podstawy księgowości oraz obsługa programów kadrowo-płacowych w małych przedsiębiorstwach, rozpoczął się kurs j. angielskiego, palacz co, pilarz-operator pilarek spalinowych, podstawowy kurs spawania gazowego, spawanie elektrodą nietopliwą w osłonie gazów obojętnych TIG – szkoleniach wzięło udział łącznie 188 osób,
- od czerwca do października na przygotowanie zawodowe w miejscu pracy na okres do 6 m-cy zostało skierowanych 60 osób,
- w IV kw. 2004r. 6 osób otrzymało jednorazowe środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej.

W 2004r. udział w projekcie rozpoczęły 254 osoby, ukończyło 211. W 2005r. przewiduje się przyznanie 2 osobom środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Kolejnym realizowanym programem współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej jest **Program PHARE 2002 „Kreujemy swoją przyszłość”** (młodzież).

Celem projektu jest zwiększenie szans młodych ludzi na uzyskanie zatrudnienia na rynku pracy. Skierowany jest do bezrobotnej młodzieży w wieku do 26 lat, z wykształceniem średnim, nie posiadającej doświadczenia zawodowego.

Realizacja programu rozpoczęła się w październiku 2004 roku a planowane zakończenie to lipiec 2005 roku.

Objęto nim 50 osób. W ramach programu w 2004 roku przeprowadzono zajęcia warsztatowe, których celem było wyposażenie uczestników w wiedzę dotyczącą poruszania się po rynku pracy oraz stworzenie Indywidualnego Planu Działania. Spośród 50 uczestników programu 38 osób skierowanych zostanie na staż, zgodnie z opracowanym Indywidualnym Planem Działania, umożliwiającym zdobycie pierwszego doświadczenia zawodowego. W 2004 roku na staż skierowano 16 osób, pozostałe 22

osoby skierowano w miesiącu styczniu 2005 roku.

Po zakończeniu 6 miesięcznego stażu 20 osób powinno uzyskać zatrudnienie dając 40 % efektywności.

Całkowity koszt projektu wynosi **172.537zł**, w tym środki Unii Europejskiej **103.522zł** (60%) i wkład własny – środki Funduszu Pracy **69.015zł**.

Środki z Funduszu Pracy na aktywizację osób bezrobotnych są limitowane na każdy rok a sposób ich wydatkowania jest mierzony wskaźnikami efektywności. W 2004 roku średni wskaźnik efektywności mierzony stosunkiem liczby osób, które uzyskały zatrudnienie w okresie jednego miesiąca od zakończenia uczestnictwa w programie wynosi 47,69%. Najwyższą efektywność uzyskano po programie zatrudnienia absolwentów (90,41%) i pracach interwencyjnych (89,44%) a najniższy po szkoleniach (18,39%). Tabela 7.

5. Wydatki Funduszu Pracy

Wydatki Funduszu Pracy za okres od miesiąca stycznia do grudnia 2004 roku wynosiły **25.857,00 tys. zł.** i były niższe od analogicznego okresu roku ubiegłego o 6.554,8 tys. zł. tj. o 20,22%. **Tabela 8.**

W 2004r. wydatki na obligatoryjne świadczenia dla bezrobotnych stanowiły w strukturze procentowej wydatków 80,9%, natomiast wydatki na aktywne formy ograniczania bezrobocia 12,7%.

6. Podsumowanie

Sytuacja na rynku pracy, zarówno lokalnym jak wojewódzkim i krajowym ulega w ostatnich latach stałemu pogorszeniu. Jednakże rok 2004 był rokiem, w którym po raz pierwszy od 1999r. na powiatowym rynku pracy zauważalne były pozytywne tendencje:

- stopa bezrobocia dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego na koniec 2004r. osiągnęła taki sam poziom jak na koniec 2003r. i wynosiła - 24,3%,
- nastąpił spadek liczby bezrobotnych – liczba bezrobotnych w powiecie na koniec 2004r. wynosiła 7983 osoby, na koniec 2003r. – 9238 osób,
- wzrost limitu środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu - limit środków Funduszu Pracy na 2004r. wynosił 3.991,9 tys. zł i stanowił 107% środków będących do dyspozycji w 2003r.,

- ze względu na zwiększenie limitu środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wzrosła liczba zaktywizowanych osób bezrobotnych - objętych programami rynku pracy było w 2004r. 2363 osoby (w 2003r. 1656 osób).

Tabela 5

	Treść	Plan finansowy aktywne formy na 2003r.	Wydatki od I-XII/ 2003 r	Struktura procentowa wydatków	Plan finansowy aktywnych form na 2004r. oraz pozostałych wydatków	Wydatki I-XII 2004r.	Dynamika I-XII/2003=100	Struktura procentowa wydatków
I.	Wydatki ogółem z tego:	-	32.411,8	100,00	-	25.857,0	79,78	100,0
1.	Zasiłki dla bezrobotnych	-	27.218,5	83,98	-	20.919,6	76,86	80,91
2.	Pozostałe wydatki	290,5	321,8	0,99	348,2	383,1	119,05	1,48
3.	Aktywne formy :	3.743,2	3.743,1	11,55	3.291,6	3.291,6	87,94	12,73
	a. Prace interwencyjne	312,6	312,6	-	465,4	465,4	-	-
	b. Refundacja zatrudnienia absolwentów	179,6	179,5	-	122,8	122,8	-	-
	c. Staże w tym : Przyszłość w rolnictwie	1.135,5	1.135,5	-	1.055,6	1.056,4	-	-
	d. Przygotowanie zawodowe .w miejscu pracy	-	-	-	74,6	74,7	-	-
	e. Szkolenia	137,2	137,2	-	210,0	209,2	-	-
	f. Roboty publiczne	704,6	704,6	-	644,1	644,0	-	-
	g. Pożyczki indy. dział. gospodarczą	486,3	486,3	-	66,5	66,5	-	-
	h. Pożyczki dla zakładów pracy	367,0	367,0	-	-	-	-	-
	i. Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	-	-	-	45,6	45,6	-	-
	j. Jednorazowe środki dla osób bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej.	-	-	-	116,7	116,7	-	-
	k. Program specjalny „ Ponowna praca”	-	-	-	108,5	108,5	-	-
	l. Pozostałe formy w tym:	420,4	420,4	-	381,8	381,8	-	-
	- Program Leśny-staże	11,4	11,4	-	-	-	-	-
	- Zielone Miejsca Pracy - staż	83,9	83,9	-	20,7	20,7	-	-
	- Moja Gmina w Unii Europejskiej - staże	49,5	49,5	-	-	-	-	-
	- Zielone Miejsca Pracy – roboty publiczne – absolwenci	40,9	40,9	-	22,2	22,2	-	-
	- Program specjalny- „Pomoc rodzinie”	168,4	168,4	-	-	-	-	-
	- Program” ROWY”- roboty publiczne	-	-	-	208,9	208,9	-	-
	- Program-„ Lepsza droga” roboty publiczne	26,2	26,2	-	77,5	77,5	-	-
	- Program „Zielone Wakacje” – roboty publiczne	40,1	40,1	-	52,5	52,5	-	-
4.	Przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników	1.128,5	1.128,4	3,48	563,3	563,4	49,93	2,18
	Europejski Fundusz Społeczny	-	-	-	700,3	699,3	-	-
5.	- Perspektywy dla Młodzieży – działanie 1.2	-	-	-	343,5	343,0	-	2,70
	- Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia działanie 1.3	-	-	-	356,8	356,3	-	-

